

Azərbaycan ilə Litva arasında dostluq və əməkdaşlıq əlaqələri xoş ənənələrə malikdir

Litva Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Gitanas Nausėdaya

Hörmətli cənab Prezident!

Ölkənizin milli bayramı münasibətilə Sizə və xalqınıza şəxsən öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ən səmimi təbriklərimi çatdırıram.

Bu il diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30-cu ildönümünü qeyd edəcəyik. Azərbaycan ilə Litva arasında dostluq və əməkdaşlıq əlaqələri xoş ənənələrə malikdir. İnanıram ki, xalqlarımızın mənafelərinə uyğun olaraq dövlətlərarası münasibətlərimizin möhkəmləndirilməsi və əməkdaşlığımızın genişləndirilməsi yolunda birgə səylərimizi bundan sonra da davam etdirəcəyik.

Bu əlamətdar gündə Sizə ən xoş arzularımı yetirir, Litva xalqına daim əmin-amanlıq və rifah arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 fevral 2025-ci il

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında turizm sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş" in təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. 2024-cü il noyabrın 15-də Bakı şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında turizm sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş" təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Türkiyə Respublikası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 fevral 2025-ci il

Azərbaycanda əhalinin sayı açıqlanıb

Ötən il ölkə əhalisinin sayı 44 min 119 nəfər və ya 0,4 faiz artaraq, 2025-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə 10 milyon 224 min 889 nəfərə çatıb.

AZƏRTAC Dövlət Statistika Komitəsinə istinadla bildirir ki, əhalinin ümumi sayının 54,4 faizini şəhər, 45,6 faizini kənd sakinləri, 49,8 faizini kişilər, 50,2 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Bu ilin əvvəlinə əhalinin 4,6 faizi Naxçıvan Muxtar Respublikasında, 23 faizi Bakı şəhərində, 9,2 faizi Lənkəran-As-tara, 8,6 faizi Abşeron-Xızı, 7,3 faizi Qarabağ, 7,1 faizi Mərkəzi Aran, 6,6 faizi Qazax-Tovuz, 6,1 faizi Şəki-Zaqatala, 5,9 faizi Gəncə-Daşkəsən, 5,4 faizi Quba-Xaçmaz, 5,2 faizi Mil-Muğan, 4,9 faizi Şirvan-Salyan, 3,1 faizi Dağlıq Şirvan, 3,0 faizi Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında yaşayıb. Ölkə üzrə bir kvadratkilometr düşən əhalinin sayı 118 nəfər olub.

İlham Əliyev "Azəri"ni Azərbaycanın sərvəti etdi

Yatağın ilk neft verməsindən 20 il ötür

"Əsrin müqaviləsi" adını almış "Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) layihəsinin birinci mərhələsi sayılan İlk Neft Layihəsi çərçivəsində "Çıraq"dan hasilata 1997-ci ilin noyabrında başlandı. "Azəri"nin işlənməsi isə növbəti mühüm mərhələni təşkil edir. Belə ki, "Azəri" AÇG layihəsi daxilində işlənən ən böyük yataqdır. Əslində, o öz hüduqlarında üç böyük yatağı - "Mərkəzi Azəri", "Qərbi Azəri" və Şərqi Azəri"ni birləşdirir.

Azərbaycanı dirçəldən, beynəlxalq enerji "ailə"sinə qovuşduran "Əsrin müqaviləsi"nin salnaməsində 20 il əvvəl bu günkü günü - fevralın 18-nin də xüsusi önemi var. Məhz həmin vaxt AÇG layihəsi özünün kulminasiya nöqtəsinə çatdı. "Azəri" yatağından ilk neft alındı.

2005-ci il fevralın 18-də Prezident İlham Əliyev Xəzərdə, Bakıdan təxminən 100 kilometr şərqdə yerləşən "Mərkəzi Azəri" platformasına gəldi. Burada neft hasilatına başlanmasına həsr olunmuş təntənəli mərasimdə çıxış edərək dövlətimizin başçısı hadisənin əhəmiyyətini vurğuladı: "Bu gün "Azəri" yatağından ilk neftin çıxarılması bir daha onu göstərir ki, qarşıya qoyulmuş bütün vəzifələr, planlar həyata keçirilir. Bütün çətinliklərə, maneələrə baxmayaraq, çətin geosiyasi vəziyyətdə Azərbaycan Xəzər dənizinin özünə məxsus olan sektorunda uğurla işləyibdir, qarşıda duran bütün vəzifələr həyatda öz öksini tapıbdır".

AÇG-nin əməliyyatçısı - BP şirkətinin mütəxəssislərinin sözlərinə görə, "Azəri" hazırda dünyada istismar edilməkdə olan ən böyük yataqlardan biridir. Bu sözləri deməyə yatağa məxsus karbohidrogen ehtiyatlarının həcmi, onun gətirdiyi gəlirlər əsas verir. "Azəri" həmin yataqdır ki, Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəmərinə ilk dəfə məhz onun nefti vurulub.

"Azəri"nin sərvətindən Azərbaycan bu gün də bəhrələnilir. Belə ki, keçən il bu yatağın mərkəzi hissəsindən gündə orta hesabla 97 min, qərbi hissəsindən 75 min,

şərqi hissəsindən 51 min barel neft alınıb. Bütövlükdə isə 2024-cü ildə "Azəri-Çıraq-Günəşli" 125 milyon barel, yəni 16 milyon ton neft verib.

AÇG-dən neftlə bərabər səmt qazı da hasil olunur ki, onun da böyük hissəsi Azərbaycan dövlətinə təmənnsiz olaraq təhvil verilir. Hasil edilən səmt qazının qalan hissəsi təzyiqli saxlamaq məqsədilə yenidən kollektora vurulur. Keçən il əsasən Səngəçal terminalı, həmçinin "Neft Daşları"ndakı qurğu vasitəsilə gündə orta hesabla 7 milyon kubmetr, ümumilikdə isə 2,5 milyard kubmetr səmt qazı təhvil verilməmişdir.

6

13 illik fasilədən sonra...

Azərbaycanın Suriyadakı səfirliyi fəaliyyətini bərpa edib

Azərbaycan Respublikası 13 illik fasilədən sonra Suriyanın paytaxtı Dəməşqdəki səfirliyinin fəaliyyətini bərpa edib.

Bu barədə AZƏRTAC-ın Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən məlumat verilib. Bildirilib ki, səfirliyin müvafiq işlər vəkili Artıq Dəməşq şəhərinə ezam edilib və fəaliyyətə başlayıb.

Azərbaycan beynəlxalq hüququn prinsiplərinə əsaslanaraq, Suriyada davamlı sülhün və sabitliyin bərpə olmasına dəstəkləyir.

Azərbaycan və Suriya arasında dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrinin keyfiyyətcə yeni mərhələyə qədəm qoyması, siyasi, iqtisadi, mədəni və digər sahələrdə tərəfdaşlığın inkişaf etdirilməsi üçün yeni imkanların yarandığı bu vacib dövrdə səfirliyimiz Suriyanın keçid dövrü hökuməti ilə yaxından əməkdaşlıq edərək, ikitərəfli əlaqələrimizin inkişafına dəstək verəcək.

Ermənistan həm də ekologiya terrorçusudur

Azərbaycan ərazilərində yaşayış yerlərinin və canlı təbiətin kütləvi şəkildə məhv edilməsinə görə bu ölkədən tam təminat tələb edir

İşğal zamanı ermənilər 40 min hektar meşə sahəsini tamamilə məhv ediblər. Regionun Şelli, Seyidli, Sarıcalı və Əliqəli kəndlərində yaşı 150-250 il olan 8 şorq çinarının və dövlət qeydiyyatına alınmış yaşı 400 ildən çox olan 71 təbiət abidəsinin məhv edildiyi və ya yandırıldığı müəyyən edilib. Zəngilan rayonunun qiymətli təbii çinar meşələri tamamilə qırılaraq dağıdılıb, ağacların köklərini məhv etmək üçün partlayışlar törədilib. Kəlbəcər rayonunda 986 hektar ərazidə "Qırmızı kitab"a daxil edilmiş Azərbaycanın çox qiymətli və endemik bitkisindən ibarət unikal meşə ayrıldığı ekosistemi də işğal dövründə ekoloji terrora məruz qalıb.

USAID-in bütün maskaları yırtıldı

Bu təşkilat çirklə pulların yuyulmasında, rəngli inqilabların təşkilində birbaşa iştirak edib

USAID ölkəmizdəki bir sıra media orqanlarına da anti-Azərbaycan fəaliyyəti məqsədilə pullar ayırıb. Vaxtilə Azərbaycan bəzi gənclər təşkilatlarını maliyyələşdirib, hökumət əleyhinə qeyri-qanuni aksiyalar təşkil edib. 2014-cü ildə bu qurumun Azərbaycanda "müstəqil medianın inkişafı" üçün fantastik həcmdə - 2,4 milyon dollar məbləğində grant elan etməsi bunun bariz nümunəsidir. Həmin il ABŞ Milli Demokratiya İnstitutunun (MDI/NDI) Bakıdakı nümayəndəliyinin sabiq rəhbəri özünün bank hesabından təqribən iki milyon dollar vəsait çıxararaq bəzi QHT-lərə, konkret şəxslərə paylamışdı. Lakin Azərbaycan güclü dövlət kimi, ölkəmizdə mövcud olan xalq-iqtidar birliyi və həmrəyliyi sayəsində bu təşkilatın ölkəmizlə bağlı planlarını iflasa uğratmışdı.

Baş nazir Əli Əsədov İrana işgüzar səfər edib

Fevralın 17-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov İran İslam Respublikasına işgüzar səfər edib. Nazirlər Kabinetindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, səfər çərçivəsində Baş nazir Ə.Əsədov 3-cü Xəzər İqtisadi Forumunda iştirak edəcək.

Baş nazir Əli Əsədov İranın Birinci vitse-prezidenti ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov fevralın 17-də Tehran şəhərində işgüzar səfəri çərçivəsində İran İslam Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Məhəmməd Reza Areflə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan-İran münasibətlərinin mövcud vəziyyəti, həmçinin iqtisadiyyat, ticarət, investisiya, nəqliyyat, tranzit, neft-qaz, energetika və humanitar sahələrdə əmək-

daşlığın perspektivləri müzakirə olunub.

Avtomobil və dəmir yolları bağlantılarının yaradılması, İran ərazisindən keçməklə Şərqi Zəngəzur-Naxçıvan nəqliyyat infrastrukturunun tikin-

tisi, "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizinin inkişaf etdirilməsi və digər birgə layihələrin icra vəziyyəti nəzərdən keçirilib.

Eyni zamanda Xəzər ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, dənizin çirkəndirilməsinin və dayazlaşmasının qarşısının alınması, habelə Xəzər dənizi hövzəsində əməkdaşlıqla bağlı bir sıra digər məsələlər barədə müzakirələr aparılıb.

Azərbaycan və Oman Sultanlığı arasında siyasi əlaqələrin səviyyəsindən məmnunluq ifadə edilib

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Asiya Parlament Assambleyasının (APA) 15-ci plenar sessiyasında iştirak etmək məqsədilə ölkəmizdə işgüzar səfərdə olan Oman Sultanlığı Şura Məclisinin sədri Xalid Hilal Nasir Al-Maavali ilə görüşüb.

Parlamentin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə bildirilib ki, görüşdə plenar sessiyanın məhsuldar keçiriləcəyinə və vacib məsələlərin müzakirə ediləcəyinə inam ifadə olunaraq, APA-nın Asiya parlamentlərini birləşdirən mühüm diplomatiya platforması olduğu diqqətə çatdırılıb. Bu cür platformaların həm də üzv ölkələrin qanunverici orqanları arasında müzakirələrin və dialoqun inkişafına xidmət etdiyi qeyd olunub.

Söhbət zamanı Azərbaycan və Oman Sultanlığı arasında siyasi əlaqələrin və dialoqun yaxşı səviyyədə olmasından məmnunluq ifadə edilib. Bildirilib ki, xalqlarımız arasında mövcud olan tarixi, dini və mədəni sahələrdə əməkdaşlıq

ölkələrimiz arasında əlaqələrin daha da inkişafı üçün möhkəm zəmin yaradır. Ölkələrimiz arasında iqtisadi, ticarət və digər sahələrdə əlaqələri genişləndirmək üçün hər cür imkan var.

Spiker Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, ölkələrimiz arasında Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı kimi mühüm beynəlxalq təşkilatlarda müsbət əməkdaşlıq və qarşılıqlı dəstək mövcuddur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə yaradılan Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsi çərçivəsində də əməkdaşlıq məsələləri nəzərdən keçirilib. Ölkəmizin sədrliyi ilə Parlament Şöbəsinin təsis konfransın-

dan bu günə qədər təşkilatın institusional əsaslarının yaradılması və möhkəmləndirilməsi istiqamətində görülən işlər yüksək qiymətləndirilib.

Oman Sultanlığı Şura Məclisinin Sədri Xalid Nasir Al-Maavali ölkəmizin digər təşkilatlarında olduğu kimi, Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsi çərçivəsində də Azərbaycanı dəstəkləyən bir daha ifadə edib.

Qonaq tədbirdə iştiraka dəvətə, yüksək səviyyəli qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirərək, ölkəmizin Azərbaycanın APA-ya sədrliyi dövründə təşkilatla tam hüquqlu üzv olmasından məmnunluğunu ifadə edib. O, paytaxtımızın evsahibliyi ilə keçiriləcək 15-ci plenar sessiyasının təşkilatın gələcək fəaliyyətinə mühüm töhfələr verəcəyinə inamını bildirib.

Görüşdə Azərbaycan və Oman arasında parlamentlər müstəvisində əlaqələrin xüsusilə son illərdə daha da inkişaf etdiyi qeyd edilərək, qarşılıqlı səfərlərin və təmasların bu münasibətlərə mühüm töhfə verdiyi diqqətə çatdırılıb.

Söhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər haqqında da fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

Azərbaycan və Belarus bir çox sahələrdə əməkdaşlıq edirlər

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Belarusun ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Dmitri Pineviç ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə bildirilib ki, söhbət zamanı xalqlarımız və ölkələrimiz arasında etimada əsaslanan dostluq əlaqələrinin mövcud olmasından məmnunluq ifadə edilib. Azərbaycan və Belarus arasında əlaqələrin inkişafında iki ölkənin prezidentləri İlham Əliyev və Aleksandr Lukaşenko arasında mövcud olan münasibətlərin vacib rolu qeyd edilərək bildirilib ki, dövlət başçılarının siyasi iradəsi, həmçinin yüksək səviyyəli dialoq və qarşılıqlı sıx təmaslar sayəsində son dövrlər-

də əlaqələrimiz daha da inkişaf edərək keyfiyyətcə yeni səviyyəyə yüksəlib. Qeyd olunub ki, hazırda Azərbaycan və Belarus bir çox sahələrdə əməkdaşlıq edirlər.

Görüşdə münasibətlərin inkişafında qanunverici orqanların da mühüm rolu qeyd edilib. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova özünün Belarusa rəsmi səfərinə xatırladaraq, həmçinin parlament rəhbərləri və deputatlarımız arasında sıx təmasların mövcud olduğunu vurğulayıb. Bildirilib ki, qanunverici orqanlarımız həm ikitərəfli əsasda, həm də beynəlxalq parlament təşkilatlarında uğurlu əməkdaşlıq edirlər.

Spiker Sahibə Qafarova səfiri ölkəmizdəki diplomatik fəaliyyətində uğurlar arzulayıb. Azərbaycanı səfir təyin olunduğundan şərəf hissi duyduğunu deyən Dmitri Pineviç ölkəmizdə gördüyü yüksək səviyyəli qonaqpərvərliyi və diqqəti qeyd edərək, Azərbaycan və Belarus arasında əlaqələrin daha da genişləndirilməsi üçün səylərini əsirgəməyəcəyini bildirib.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər haqqında da fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

İlham Əliyev "Azəri"ni Azərbaycanın sərəvəti etdi

Yatağın ilk neft verməsindən 20 il ötür

İstər 1994-cü ilin sentyabrında "Əsrin müqaviləsi" imzalanarkən, istərsə də bu mühüm hadisədən əvvəl və sonra Azərbaycanın daxilində və xaricində bəzi qüvvələr gələcək nailiyyətlərə bəri başdan kölgə salmaq üçün müxtəlif şayiələr yayırdılar. Bunlardan biri Azərbaycanın guya deyilən qədər neftinin olmaması barədə səslənən qərəzli fikirlər idi.

Prezident İlham Əliyev keçən il fevralın 7-də keçirilən andiçmə mərasimində bunları bir daha xatırladı. Çünki ölkəmiz son üç onillikdə bu sahədə də misilsiz nailiyyətlər əldə edib və beləliklə, həmin qüvvələrin cavabını zaman özü verib. "Əsrin müqaviləsi" adını almış "Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) layihəsinin birinci mərhələsi sayılan İlk Neft Layihəsi çərçivəsində "Çıraq"dan hasilata 1997-ci ilin noyabrında başlandı. "Azəri"nin işlənməsi isə növbəti mühüm mərhələni təşkil edirdi. Belə ki, "Azəri" AÇG layihəsi daxilində işlənən ən böyük yataqdır. Əslində, o öz hüduqlarında üç böyük yatağı - "Mərkəzi Azəri", "Qərbi Azəri" və Şərqi Azəri"ni birləşdirir.

Azərbaycanı dirçəldən, beynəlxalq enerji "ailə"sinə qovuşdurən "Əsrin müqaviləsi"nin salnaməsində 20 il əvvəlün bugünkü günü - fevralın 18-nin də xüsusi önəmi var. Məhz həmin vaxt AÇG layihəsi özünün kulminasiya nöqtəsinə çatdı. "Azəri" yatağından ilk neft alındı.

2005-ci il fevralın 18-də Prezident İlham Əliyev Xəzərdə, Bakıdan təxminən 100 kilometr şərqdə

yerləşən "Mərkəzi Azəri" platformasına gəldi. Burada neft hasilatına başlanmasına həsr olunmuş təntənəli mərasimdə çıxış edərək dövlətimizin başçısı hadisənin əhəmiyyətini vurğuladı: "Bu gün "Azəri" yatağından ilk neftin çıxarılması bir daha onu göstərir ki, qarşıya qoyulmuş bütün vəzifələr, planlar həyata keçirilib. Bütün çətinliklərə, maneələrə baxmayaraq, çətin geosiyasi vəziyyətdə Azərbaycan Xəzər dənizinin özünü məxsus olan sektordə uğurla işləyibdir, qarşıda duran bütün vəzifələr həyatda öz əksini tapıbdır".

AÇG-nin əməliyyatçıları - BP şirkətinin mütəxəssislərinin sözlərinə görə, "Azəri" hazırda dünyada istismar edilməkdə olan ən böyük yataqlardan biridir. Bu sözləri deməyə yatağa məxsus karbohidrogen ehtiyatlarının həcmi, onun gətirdiyi gəlirlər əsas verir. "Azəri" həmin yataqdır ki, Heydər Əliyev adına var. Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəmərinə ilk dəfə məhz onun nefti vurulub.

"Azəri"nin sərəvətidən Azərbaycan bu gün də bəhrələnilir. Belə ki, keçən il bu yatağın mərkəzi hissəsindən gündə orta hesabla 97 min,

qərbi hissəsindən 75 min, şərqi hissəsindən 51 min barel neft alınır. Bütövlükdə isə 2024-cü ildə "Azəri-Çıraq-Günəşli" 125 milyon barel, yəni 16 milyon ton neft verir.

AÇG-dən neftlə bərabər səmt qazı da hasil olunur ki, onun da böyük hissəsi Azərbaycan dövlətinə təmənnaş olaraq təhvil verilir. Hasil edilən səmt qazının qalan hissəsi təzyiqli saxlamaq məqsədilə yenidən kollektora vurulur. Keçən il əsasən Səngəçal terminalı, həmçinin "Neft Daşları"ndakı qurğu vasitəsilə gündə orta hesabla 7 milyon kubmetr, ümumilikdə isə 2,5 milyard kubmetr səmt qazı təhvil verilməmişdir.

İl ərzində AÇG-də 14 neft hasilatı, 3 su injektoru, bir qaz injektoru

quyusu və şlamların yenidən laya vurulması üçün bir quyu tamamlanmışdır. Onu da xatırladı ki, hazırda AÇG-də iştirak payları belədir: BP (30,37 faiz), SOCAR (31,65 faiz), MOL (9,57 faiz), İNPEKS (9,31 faiz), "EksponMobil" (6,79 faiz), TPAO (5,73 faiz), İTOÇU (3,65 faiz), ONGCVIDES (2,92 faiz).

"Şah damarı"nı "Azəri" təşkil edən AÇG-də yeniliklər də az deyil. 2024-cü ildə burada yeni dördölçülü (4D) yüksək dəqiqlikli dənizdəki qovşaqlarla seysmik tədqiqat proqramına başlanmışdır. Balaxanı və Fasilə layihələrinin tədqiqatı yəni bu proqram seysmik monitorinq altunda 740 kvadratkilometr, qəbuledicilərin altunda isə

507 kvadratkilometrik bir ərazini əhatə edir. Proqramın ümumi dəyəri təxminən 370 milyon dollar, icra müddətinin isə beş il (2024-2028) olacağı planlaşdırılır. Seysmik məlumat toplanma üzrə 2024-cü il üçün nəzərdə tutulmuş iş həcmi təhlükəsiz şəkildə və qrafikdən əvvəl tamamlanmışdır. Hazırda əldə olunan seysmik məlumatların emalı davam edir.

Keçən ilin aprelində AÇG-də quraşdırılmış yeddinci hasilat platforması - yeni ACE platformasından ilk neft əldə olundu. İlk neft 2023-cü ilin sonunda platformadan qazılmağa başlanmış birinci quyudan alındı. 2024-cü il ərzində platformada daha iki hasilat quyusu istismara verildi və bununla da

ACE-dən hasilat artaraq ilin sonuna gündə təxminən 26 min barelə çatdı. ACE platformasının təhlükəsiz şəkildə işə salınması 2017-ci ildə AÇG üzrə Hasilatın Pay Bölgüsü haqqında Sazişin (HPBS) müddətinin uzadılmasından sonra AÇG təməllərinin qəbul etdiyi ilk böyük investisiya qərarının reallaşması deməkdir.

2024-cü ilin oktyabrında AÇG-də ilk dəfə olaraq lay təzyiqli şəraitində süxur nümunələri (kern) çıxarılmışdır. Bu, BP-nin həm Xəzərdə, həm də global miqyasda yerinə yetirdiyi ilk bu cür əməliyyatdır.

Təbii lay təzyiqli altunda süxur nümunələri Balaxanı VIII layından götürülmüşdür və bu əməliyyat "Qərbi Azəri" platformasında yeni istifadəyə verilmiş bir quyu vasitəsilə həyata keçirilmişdir. Əməliyyat zamanı süxurdakı bütün mayelər olduğu kimi saxlanmaqla və süxurun analizindən əldə edilmiş məlumatlarla birlikdə əlavə təhlil üçün laboratoriyaya göndərilmişdir.

İndi AÇG böyük həcmdə sərbəst təbii qaz (STQ) ehtiyatları da vəd edir. STQ ehtiyatlarının xeyli iri həcmdə - 4 trilyon kub futadək olduğu düşünülür. STQ-nin kəşfiyyatı, qiymətləndirilməsi, işlənməsi və hasilatı ilə bağlı işləri irəlilətmək məqsədilə ötən il sentyabrın

20-də AÇG üzrə mövcud HPBS-yə yeni bir əlavə imzalandı. Sonədə uyğun olaraq, SOCAR və AÇG tərəfdarları hazırda STQ laylarının işlənməsi üçün növbəti fəaliyyətləri planlaşdırırlar. Bu işlərin bir hissəsi kimi iki prioritet laydan qaz hasil etmə məqsədilə ilkin quyu qazılır. Quyu olduqca əhəmiyyətlidir, çünki o, hasilat vasitəsilə qiymətləndirmə aparmağa da imkan verəcək ki, bunun əsasında da gələcək işlənmə planlarını qurmaq mümkün olacaq.

Quyu mövcud "Qərbi Çıraq" platformasından qazılır və ilk qazın cari ilin sonunadək hasil ediləcəyi gözlənilir. Bu, ölkəmizin neft-qaz sənayesində mühüm bir yenilik olacaq.

Göründüyü kimi, ölkəmiz "yaşıl enerji" sahəsində əhəmiyyətli addımlar atmaqla yanaşı, karbohidrogenlərin axtarışını və hasilatını da uğurla davam etdirir. Prezident İlham Əliyev andiçmə mərasimində bunu vurğulayaraq demişdir: "Ənənəvi yanacaq növləri - neft-qaz sahəsində işlər davam etdiriləcək. Neft hasilatının sabitləşməsi istiqamətində işlər gedir, hesab edirik ki, yaxın gələcəkdə noticələr olacaq. Bizə sabit neft hasilatı lazımdır".

AÇG-də, o cümlədən onun əsas hissələrindən biri olan "Azəri"də görülən işlər də məhz bu məqsədə xidmət edir.

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

Bir grup tələbəyə adlı təqaüd verilib

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının (AHİK) üzvü Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsi (ATİAHİRK) tərəfindən təhsildə və tələbə həmkarlar ittiqaqı fəal iştirak edən 100 tələbəyə adlı təqaüd təqdim edilib.

AHİK-in Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyasında (AƏSMA) keçirilən tədbirdə konfederasiyanın və ATİAHİRK-nin rəhbərləri, ölkənin bir sıra nüfuzlu ali təhsil müəssisələrinin rektorları, tələbə həmkarlar ittiqaqı komitələrinin sədrləri, AƏSMA-nın müəllim və tələbə heyəti iştirak ediblər.

Əvvəlcə Vətənimizin ərazi bütövlüyü uğrunda canlarını fəda etmiş şəhidlərimizin əziz xatirəsi birdeqiqlik sükutuyla yad edilib, Dövlət himni səsləndirilib.

Sonra tədbirdə çıxış edən Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri Sahib Məmmədov ölkəmizdə həyata keçirilən gənclər siyasətindən danışdı, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə gənclərin vətənpərvər ruhda böyüməsi, potensialının reallaşdırılması, yüksəkixtisaslı kadri formalaşması istiqamətində görülən işləri qeyd etdi. Heydər Əliyev Fondunun Azərbaycan gəncliyinin inkişafında xidmətlərindən danışan konfederasiya sədri Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə, idman sahələrində uğurlu layihələrin həyata keçirildiyini diqqətə çatdırdı. Qeyd edilib ki, konfederasiya dövlətin gənclər siyasətinə fəal dəstək verir, onların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, əmək hüquqlarının qorunması və potensialının inkişaf etdirilməsi üçün müxtəlif tədbirlər və layihələr həyata keçirir. Belə layihələrdən olan adlı təqaüdü tələbə gənclərin elm və təhsilə marağının artmasına, potensialının inkişafına əhəmiyyətli töhfə verir.

Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyasının rektor vəzifəsini müvəqqəti icra edən Yusif Ağayev

ölkəmizdə insan kapitalının inkişaf etdirilməsinin prioritet məsələlərdən olduğunu qeyd edib, elmi tərəqqinin, yüksək texnologiyaların inkişaf etdiyi hazırlıq dövrünü çağırışlarının qarşıya yeni hədəflər qoyduğunu, bu cür layihələrin gənclərə stimül verdiyini diqqətə çatdırdı.

Azərbaycanın regionda iqtisadi və siyasi cəhətdən güclü ölkəyə çevrildiyini vurğulayan Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev rəhbərlik etdiyi ali təhsil ocağının fəaliyyətindən danışdı, tələbə gənclərin potensialının üzə çı-

xarılmasında adlı təqaüd kimi layihələrin əhəmiyyətini qeyd edib, AHİK-lə əlaqələrin genişləndirilməsi istiqamətində təkliflərini səsləndirib.

Sonra çıxış edən Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru Ədalət Muradov ölkəmizdə təhsilə göstərilən diqqət və qayğıdan, ali təhsilə əlçatanlığın təmin olunması üçün görülən işlərdən danışdı, gənclərin elmə, təhsilə marağının artırılmasında layihənin önəmli qeyd etdi.

Tədbirin sonunda adlı təqaüdə layiq görülən tələbələrə hədiyyələr təqdim olundu.

Təqaüd alan tələbələr çıxış edərək göstərilən etimadın onları daha yaxşı olmağa həvəsləndirdiyini, elmə, təhsilə maraqlarını daha da artırdığını vurğulayıblar.

Qeyd edilib ki, ATİAHİRK-nin adlı təqaüd layihəsi 1995-ci ildən həyata keçirilir, ölkənin müxtəlif ali məktəblərində ola və yaxşı qiymətlərlə təhsil alan, eyni zamanda tələbə həmkarlar ittiqaqı fəal iştirakçı tələbələrə təhsildəki inkişafına dəstək məqsədini daşıyır.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Cəbrayıl növbəti sakinlərini qarşılayıb

İşğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası, Böyük qayıdışın həyata keçirilməsi dövlətimizin prioritet məsələlərindədir. İşğalın fəsadlarının aradan qaldırılması, ərazilərin minalardan təmizlənməsi, yurd həsrəti çəkən keçmiş məcburi köçkünlərin torpaqlarına qovuşması istiqamətində qısa müddətdə əldə edilən uğurlar Prezident İlham Əliyevin qatıyətli və uğurlu siyasətinin nəticəsidir.

2026-cı ilin sonuna kimi, Böyük qayıdışın birinci mərhələsi bitəndə 34 min 500 ailənin işğaldan azad edilmiş ərazilərə köçürülməsi planlaşdırılır. Bu istiqamətdə məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir, mütəmadi olaraq Qarabağ və Şərqi Zəngəzura köç karvanları yola salınır.

Dünən daha bir qayıdış karvanı insanları doğma ocağına qovuşdurub. Cəbrayıl şəhərinə 42 ailə köçürülüb. Bakı, Sumqayıt şəhərlərindən və Abşeron rayonundan 32 ailə - 158 nəfər, Biləsuvar rayonundan 6 ailə - 30 nəfər, Saatlı rayonundan 1 ailə - 5 nəfər, Şəki şəhərindən 1 ailə - 4 nəfər, Şirvan şəhərindən 1 ailə - 4 nəfər və Tərtər rayonundan 1 ailə - 4 nəfər olmaqla, cəmi 205 nəfər Cəbrayıla yola salınıb. Bununla da şəhərin sakinlərinin sayı 1898 nəfərə çatıb.

30 ildən çoxdur bu günün xoşbəxtliyi yaşayan Cəbrayıl sakinləri hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunduqlarına görə, Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya təşəkkür edib, torpaqlarımızı işğaldan azad edən rəşadətli Azərbaycan Ordusuna, qəhrəman əsgər və zabitlərimizə minnətdarlıqlarını bildirib, bu yolda canlarından keçən şəhidlərimizə rəhmət diləyiblər.

İşğaldan azad edilmiş digər ərazilər kimi Cəbrayıl da artıq yeni dövrünə yaşayır. Vahid baş plan əsasında qurulan şəhərdə sakinlərin rahat və firavan yaşaması, işlə təmin olunması üçün hər bir şərait yaradılır. Cəbrayıl da çoxsaylı bərpə və quruculuq işləri görülüb, bu işlər sürətlə davam edir.

Müharibədən qısa müddət sonra Qarabağ və Şərqi Zəngəzura reallaşdırılan irimiqyaslı bərpə-quruculuq işləri nəticəsində həyat yenidən öz axarına qayıdır, torpaqlarından zorla didərgin salınan vətəndaşlarımız fərh və qüdrətlə yeni həyata başlayırlar. İndiyədək 2819 ailə - 11190 nəfər öz yurduna geri döndü. 175 ailə (871 nəfər) Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində, 20 ailə (90 nəfər) Tərtər rayonunun Talış kəndində, 570 ailə (2090 nəfər) Laçın şəhərində, 823 ailə (3136 nəfər) Füzuli şəhərində, 217 ailə (823 nəfər) Laçın rayonunun Zabux kəndində, 59 ailə (215 nəfər) Laçın rayonunun Sus kəndində, 371 ailə (1396 nəfər) Şuşa şəhərində, 52 ailə (204 nəfər) Xocalı şəhərində, 442 ailə (1898 nəfər) Cəbrayıl şəhərində, Xocalı rayonunun Ballicə kəndində 90 ailə (467 nəfər) məskunlaşdı.

Hazırda Qarabağda və Şərqi Zəngəzura keçmiş məcburi köçkünlərlə yana-

Şükrə XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

Ruben Vardanyanın təqsirləndirildiyi cinayət işinin məhkəmə baxışı davam etdirilib

Fevralın 17-də Ermənistan vətəndaşı olan, Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə və digər ağır cinayətlərdə təqsirləndirilən Ruben Vardanyanın barəsində cinayət işi üzrə məhkəmə prosesinin baxış iclası davam etdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bakı Hərbi Məhkəməsinin hakimi Zeynal Ağayev rəhbərliyi ilə, Anar Rzayevdən və Camal Ramazanovdan ibarət tərkibdə keçirilən açıq məhkəmə iclasında (ehtiyat hakim Günel Səmədova) təqsirləndirilən şəxs bildiyi dildə, yəni rus dilində tərcüməçi, habelə müdafiəsi üçün vəkillərlə təmin olunub.

Məhkəmə iclasında zərərçəkmiş şəxslər, onların hüquqi varisləri və nümayəndələri, dövlət ittihamını müdafiə edən prokurorlar iştirak ediblər.

İclasın əvvəlində Ruben Vardanyan və onun hüquqlarını müdafiə edən vəkil Avram Berman kondensial görüş üçün şərait yaradılmasını məhkəmədən xahiş edib.

Məhkəmə vəsatəti təmin edib və kondensial görüş üçün fasilə elan olunub.

Fasilədən sonra Ruben Vardanyan və müdafiəçisi vəsatət verərək məhkəmə tərkibinə etiraz ediblər. Dövlət ittihamını müdafiə edən prokurorlar Vüsal Əliyev və Fuad Musayev vəsatətə münasibət bildirərək qeyd ediblər ki, eyni məzmunlu vəsatətə əvvəlki məhkəmə prosesində baxılaraq müvafiq qərar qəbul olunub. Habelə Azərbaycan Respublikasının cinayət-prosessual qanunvericiliyində hakimə etirazın

konkret hallarının müəyyən edilməsinə və həmin etirazın əsaslandırılmasının zəruri olmasına dair tələblər təkrarən vurğulanıb.

Vəsatətdə qeyd edilən məsələlərə dair konkret əsasların müəyyən olunmadığını bildiren prokurorlar etirazın baxılmaması saxlanılmasını xahiş ediblər.

Məhkəmə iclasında iştirak edən zərərçəkmiş şəxslər etirazın baxılmaması saxlanılmasını məhkəmədən xahiş ediblər.

Bundan sonra məhkəmə etiraza baxmaq üçün müşavirəyə gedib. Müşavirədən sonra elan edilən qərara əsasən, etiraz baxılmamış saxlanılıb. Budəfəki məhkəmə iclasında ittiham aktının Ermənistan dövlətinin onun dövlət qurumlarının vəzifəli şəxslərinin, hərbi qüvvələrinin və qanunsuz silahlı birləşmələrinin bilavasitə rəhbərliyi və iştirakı, şifahi-yazılı qaydada verdiyi tapşırıq, göstəriş və təlimatları, maddi, texniki, şəxsi heyətlə verdiyi dəstəyi, mərkəzi qaydada idarəçiliyi əsasında, eləcə də ciddi nəzarət altında Azərbaycan ərazisində daxil və beynəlxalq hüquq normalarına zidd şəkildə, Azərbaycana hərbi təcavüz etmək məqsədilə yaradılmış, həmçinin Köçəryan Robert Sedraki, Sarkisyan Serj Azati, Manukyan Vazgen Mikaeli, Sarkisyan Vazgen Za-

veni, Babayan Samvel Andraniki, Balasanyan Vitali Mikaeli, Balayan Zori Hayki, Ohanyan Seyran Muşeqi, Qaranyan Arşavir Surenoviç, Melkonyan Monte Çarlz və digərlərinin rəhbərliyi, bilavasitə və dolayı iştirakları ilə Ermənistan dövləti, o cümlədən sözügedən cinayətkar birlik tərəfindən aparılan təcavüzkar müharibənin gedişində Azərbaycan Respublikasının vaxtilə işğal altında olan suveren ərazilərinin minalanması, əsir düşməsi və girov götürülməsi Azərbaycan vətəndaşlarına və rəhbərliyi, törədilmiş ayrı-ayrı cinayət faktları, habelə Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri tərəfindən antiterror əməliyyatları başlanılmasını qaçılmaz edən hallara dair epizodlar elan edilib. İttiham aktına əsasən bildirilib ki, 2022-ci il sentyabrın 12-dən 14-dək olan müddət ərzində Erme-

nistanın silahlı döyüş mövqelərindən Azərbaycanın Zəngilan, Qubadlı, Daşkəsən, Kəlbəcər və Laçın rayonları ərazisində yerləşən Silahlı Qüvvələrinin mühafizə postları və qorğahların iriçaplı silahlardan, minaatanlardan və müxtəlif çaplı artilleriya qurğularından intensiv atəşə tutmaları nəticəsində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 77 hərbi qulluqçusu qəsdən öldürülüb, 435 hərbi qulluqçusuna, habelə Kəlbəcər rayonunun 1 dinc mülki sakininə ağır də-rəcəli bədən xəsarətləri yetirilməklə qəsdən öldürülməsinə cəhd edilib.

Bundan başqa, qeyd olunub ki, Ermənistan dövləti vaxtilə işğal etdiyi Azərbaycan Respublikasının suveren ərazilərində yaratdığı və onun nəzarəti altında fəaliyyət göstərmiş qondarma "Dağlıq Qarabağ respublikası"ni və onun qanunsuz silahlı birləşmələrini Ruben Vardanyan və di-

gərləri vasitəsilə ümumilikdə 160 ədəd müxtəlif növ zirehli döyüş texnikası, 16.805.903 ədəd müxtəlif növ atıcı silah, onun komplekt hissələri və döyüş sursatları, 230 ədəd müxtəlif növ minaatan, tank əleyhinə 137 ədəd müxtəlif növ vasitə, 162 ədəd müxtəlif növ artilleriya topu, 3 ayaq radar sistemi və digər növ hərbi texniki omlaklar, 41 min 522 ədəd müxtəlif növ öl qumbarası, habelə uçuş heyətə keçirən toyğara və digər avadanlıqları hədəfdən yayındırmaq üçün istifadə olunan Radionəmə kompleksi "Pole-21", naviqasiya və telemetriya siqnalının susdurulması üçün istifadə edilən "Repellent-1" radioelektron mübarizə kompleksi ilə silahlandırılıb.

Yekunda baş prokurorun böyük köməkçisi Vüsal Əliyev təqsirləndirilən şəxs Ruben Vardanyanın ittiham olunduğu Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələrini elan edib.

214-1 (terrorçuluğu maliyyələşdirmə), 218.1.218.2 (cinayətkar birlik yaratma), 228.3 (qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və gözdürmə), 270-1.2, 270-1.4 (aviasiya təhlükəsizliyinə təhdid yaranan əməllər), 278.1 (hakimiyyəti zorla ələ keçirmə və ya onu zorla saxlama, dövlətin konstitusiyaya quruluşunu zorla dəyişdirmə), 279.1, 279.2, 279.3 (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və ya qrupları yaratma) və 318.2-ci (Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) maddələri ilə ittiham olunur.

Bununla da iş üzrə ittiham aktının notisi vasitəsilə məhkəmə iclasına qatılmaq üçün çağırılıb. Daha sonra məhkəmə iclasına sədrlik edən hakim Zeynal Ağayev təqsirləndirilən şəxsə ona qarşı irəli sürülmüş hər bir ittihamın mahiyyətini, ona istinad olunan əməllərin hüquqi tövsifini və həmin əməllərə görə cinayət qanunu ilə nəzərdə tutulan cəzanı, həmçinin təqsirləndirilən şəxsin malik olduğu hüquqları izah edib.

Ardınca məhkəmə iclasında hakim qanunvericiliyə əsasən təqsirləndirilən şəxsə özünü təqsirli bilib-bilməsinə dair sualları ünvanlayıb. Təqsirləndirilən şəxs ona qarşı irəli sürülmüş ittihamlara etiraz etməyi olaraq verilmiş suallara cavab verməkdən imtina edib.

Məhkəmənin növbəti iclası fevralın 25-nə təyin olunub.

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

USAID-in bütün maskaları yırtıldı

Bu təşkilat çirklə pulların yuyulmasında, rəngli inqilabların təşkilində birbaşa iştirak edib

"Beynəlxalq miqyasda humanitar və inkişaf dəstək platforması kimi təqdim edilən ABŞ-nin Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin (USAID) rəsmi Vaşinqton tərəfindən gerçək simasının ifşa edilməsi və fəaliyyətinin dayandırılması qərarının verilməsi hazırda dünyanın diqqətini cəhən əsas müzakirə mövzudur. Uzun illərdir ki, "xeyriyyəçilik fəaliyyəti" adı altında siyasi məqsəd və kəşfiyyət ambisiyalarının təmsilçisi rolunda çıxış edən USAID korrupsiyada, çirklə pulların yuyulmasında, rəngli inqilabların təşkilində birbaşa iştirak edib".

zaman ermənipərəstlik qırmızı xətlə keçib: "Ötən ilin iyul ayında USAID-in rəhbəri Samanta Pauer Ermənistanı səfər etmişdi. Səfər zamanı təşkilatın Ermənistan "Amazon web service" ilə hükmət arasında əməkdaşlığı dəstəkləmək üçün 5 milyon dollar ayırdığı bildirilmişdi. S.Pauer USAID-in Ermənistanın informasiya texnologiyaları sektoruna daha 2,4 milyon dollar ayracağını da elan etmişdi. Ötən ilin sentyabrında USAID Ermənistan maliyyə yardımının həcmi iki dəfədən çox - 120 milyon dollardan 250 milyon dollara qədər artıracağını elan etmişdi. Bu pullar isə çirklə pulların yuyulmasının bir sxemi olmaqla, həm də siyasi kəşfiyyət xarakterli məqsədlərə yönəldilib".

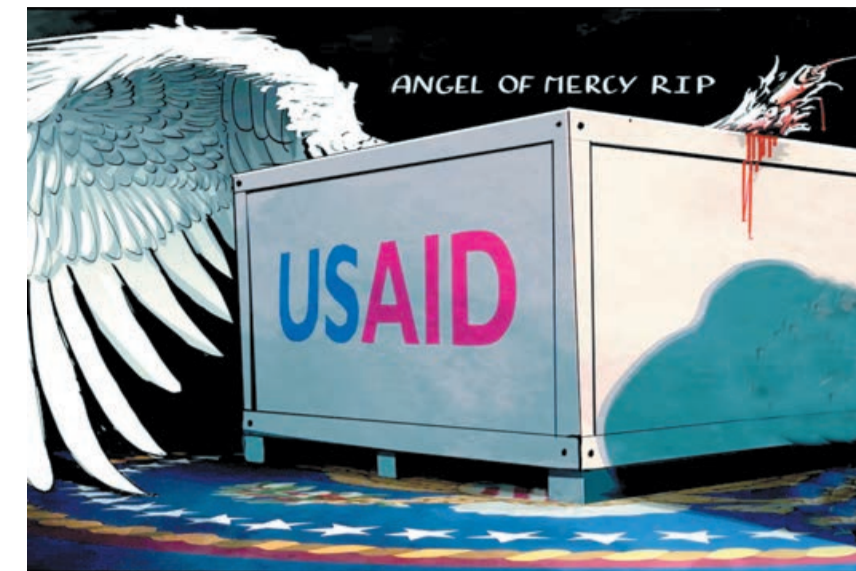
USAID-in bölgədə cinayətkar qrupları maliyyələşdirən korrupsiyalı təşkilat kimi fəaliyyət göstərdiyini vurğulayan deputat deyib ki, ABŞ Prezidenti Donald Trump ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyini böyükmüqyaslı korrupsiyalı təşkilat adlandırır.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

1961-ci ildə Con Kennedi tərəfindən Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi (USAID) ABŞ-nin xarici yardım siyasətini mərkəzləşdirmək və inkişaf etməkdə olan ölkələrə dəstək vermək məqsədilə yaradılmışdır. Agentlik "soyuz müharibəsi" dövründə ABŞ-nin global təsirini, ideoloji nüfuzunu artırmağa xidmət etdi. Bunun üçün də USAID-in proqramına inkişaf etməkdə olan ölkələrdə infrastruktur, kənd təsərrüfatı və texnologiya sahələrində dəstək verməklə ölkənin iqtisadi sistemində daxil olmaq və sair kimi gözəməşdirici bəndlər də əlavə edilmişdi.

Sirr deyil ki, Prezident Donald Trampın administrasiyası xarici yardımları azaltmaq və daxili prioritetlərə yönəlmək siyasətini yürüdü. Donald Tramp "Amerika hər şeydən əvvəl" siyasi xəttini həyata keçirməkdə israrlıdır və bu strategiyasını gerçəkləşdirmək üçün USAID-dən

İlon Mask bildirir ki, Co Baydenin prezidentliyi dövründə ABŞ hökuməti "Reuters" agentliyinə hər il səxavətlə milyonlarla dollar örməyən edib. Maskın "X" sosial şəbəkəsində yaydığı məlumata əsasən, təkcə Pentaqon hər il "Reuters"ə 9 milyon dollar vəsait ayırır. Alınan pullar

USAID ölkələrdə qarşıdurma yaratmaqla məşğul olurdu

Nəhayət ki, bu təşkilatın yaramaz fəaliyyəti ifşa edildi

başlaması təsadüfi deyil. Yüzdən çox ölkədə fəaliyyət göstərən təşkilat 50 milyard dollardan çox büdcəyə malik idi. ABŞ Prezidenti Donald Tramp USAID-in fəaliyyətində israfçılıq və sui-istifadə hallarını əsas götürərək agentliyin bağlanması haqqında qərar verdi.

USAID-in adı dünyada daha çox nüfuzlu mətbuat orqanlarının "ovlanmasında" keçir. Təşkilat bir çox mətbuat orqanı maliyyələşdirməklə öz əsliyi altına alırdı. Sonra isə sifarişli yazılar yazdırmaqla çirkin niyyətini həyata keçirirdi. Araşdırmalar zamanı məlum olub ki, USAID 707 media, 6 min 200 jurnalist və 279 jurnalistika sahəsində çalışan QHT-ni maliyyələşdirir.

"Azadlıq radiosu" və "Amerikanın səsi" kimi media orqanları da uzun illərdir ki, başqa ölkələrin daxili işlərinə müdaxilə və digər məqsədlər üçün istifadə edilir. Özü də bu media qurumlarına hər il yüz milyonlarla vəsait sərflənir və bu pulların da göyü sovurduğuna yenə ABŞ hökuməti özü böyan edir.

rın əvəzində "Reuters" dünya ictimaiyyətinə saxta məlumatlar ötürüb konkret ölkələri, qurumları, şəxsləri hədəfə alaraq onlar barəsində qarayaxma, böhtan kampaniyası aparıb. Bununla bağlı xeyli sayda faktlar var. Amma ABŞ hökumətinin pulları yalan və iftira tirajlayan "Reuters" vasitəsilə israf edilməyib.

İ.Mask bildirir ki, Donald Trampın administrasiyası "Politico", "The New York Times" və "Associated Press" kimi media vasitələrinin maliyyələşdirilməsini də ləğv edib. O qeyd edib ki, "Politico" Dövlət Departamentindən hər il 620 min dollar, digər nəşrlər isə Səhiyyə və Sosial Xidmətlər Nazirliyindən on milyonlarla dollar alıb. İ.Mask həmçinin qeyd edib ki, ABŞ Maliyyə Nazirliyi hər il naməlum şəxslərə 100 milyard dollar müavinət ödəyir. O, bu vəziyyəti "dəlilik" adlandırır. Eyni zamanda yeni hökumətin Maliyyə Nazirliyi bu ödənişlərin təxminən yarısını asqar saxtakarlıq olduğunu etiraf edib.

USAID Gürcüstana 1,8 milyard, Ermənistan isə 3,3 milyard dollar

minən 37 milyon dollar, Moldovada 24,25 milyon dollar, Ermənistan 22,35 milyon dollar, Qırğızstanda 11 milyon dollar, Tacikistanda 10,73 milyon, Özbəkistanda 8 milyon dollar xərcləyib. USAID-in Belarus ofisi 2021-ci ildə bağlandı, agentliyin 2024-cü ildə ölkədən kənar proqramları maliyyələşdirmək üçün 17 milyon dollar ayırdığı məlum olub.

Azərbaycan USAID-lə əməkdaşlığı 2023-cü ildə dayandırsa da, bu təşkilat səxavətli davranaraq ölkəmizdə demokratıya "təəssübkeşlərə" pay ayırıb. USAID-in ölkəmizə qarşı qərəzi, xüsusilə 2023-cü ildən, daha dəqiq ifadə etsək, Azərbaycan öz suverenliyini tam bərpa etdikdən sonra özüni daha çox bürüzə verib.

USAID son iki ildə Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərində konkret olaraq ermənipərəst mövqeyini nümayiş etdirib. USAID-in ermənipərəst rəhbəri Samanta Pauer deyib ki, birgünlük antiterror əməliyyatı nəticəsində "yüz mindən çox insan evini tərk etməyə, qonşu Ermənistanə köçməyə məcbur olub". Halbuki birgünlük antiterror əməliyyatından sonra Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan böyanat verdi ki, dinc əhaliyə qarşı heç bir zoraklıq olmayıb, sadəcə, əhali Azərbaycanın yurisdiksiyasında yaşamaq istəməyərək Ermənistanə köçüb.

Artıq USAID tarixi arxivinə atıldı. Təşkilatın utanc verən, ölkəmizə hörmət götürməyən hərəkətlərini ABŞ görür, hökmü də özləri verir.

Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

Ermənistan həm də ekologiyaya terrorçusudur

Azərbaycan ərazilərində yaşayış yerlərinin və canlı təbiətin kütləvi şəkildə məhv edilməsinə görə bu ölkədən tam təzminat tələb edir

Azərbaycanın torpaqlarını işğaldan azad etməsi onilliklər ərzində Qarabağ və Şərqi Zəngazurda törədilən ekoloji cinayətləri də ortaya çıxarıb. İşğal dövrü ərzində erməni vandalları bu ərazilərdə təbiət abidələrinə, qoruqlara, meşələrə, biomüxtəlifliyə ciddi ziyan vurublar, yandırılmış torpaq siyasəti həyata keçirərək həyata dair hər nə varsa məhv ediblər.

Hazırda dövlətimiz bu ərazilərin təbiətinin dirçəldilməsi üçün mühüm işlər həyata keçirir. Eyni zamanda Ermənistanın törətdiyi ekoloji terrora görə beynəlxalq məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün fəal iş aparır.

Bu il fevralın 12-də Azərbaycan tərəfi Haaqa şəhərində yerləşən Daimi Arbitraj Məhkəməsinin mənzil-qərarlarında 1979-cu il tarixli "Avropanın canlı təbiətinin və təbii mühitinin qorunması haqqında" Konvensiyası ("Bern Konvensiyası") əsasında Ermənistanı qarşı arbitraj işi üzrə iddia sənədini təqdim edib.

İddia sənədində Ermənistanın "Bern Konvensiyası"na dair hüquqi öhdəliklərinin çoxsaylı pozuntuları ətraflı şəkildə öz əksini tapıb.

İlk dövlətlərə aritraj prosesi

Bununla əlaqədar Xarici İşlər Nazirliyinin məlumatında bildirilir ki, Azərbaycan öz ərazilərini azad etməklə Ermənistanın ətraf mühiti məhv etməsinə və dünyanın ən zəngin biomüxtəliflik ocaqlarından birində yaşayış mühiti və növlərini qoruyub saxlamaya dair dəhşətli sühbatlar aşkarlayıb. Ermənistanın hərəkətlərinin bölgədəki canlı təbiətə və növlərinə dönməz şəkildə ciddi ziyan vurduğunu müəyyənləşdirilib.

Xatırladaq ki, 2023-cü il yanvarın 18-də Azərbaycan sözügedən dəlillərə əsaslanaraq arbitraj prosesinin başlanması üçün Ermənistanı arbitraj bildirişi göndərmişdi. 2023-cü il sentyabrın 15-də arbitraj məhkəməsinin tərkibi təsdiqlənərək, 2024-cü il aprelin 12-də Haaqadakı Sülh Sarayında Azərbaycan ilə Ermənistan arasında ilk prosedür iclası keçirilib.

Azərbaycanın Ermənistanı qarşı məhkəmə iddiası Bern Konvensiyası əsasında indiyədək məlum olan ilk dövlətlərə aritraj prosesidir. "Azərbaycan Ermənistan tərəfindən yaşayış yerlərinin və canlı təbiətin kütləvi şəkildə məhv edilməsinə görə bu ölkədən tam təzminat tələb edir. Buraya Azərbaycan ərazilərinin bir hissəsinin Ermənistan tərəfindən işğalı zamanı əraziyə aid olan yüzlərlə vəhşi təbiət növünə və yaşayış yerlərinə mənfi təsir göstərən addımlar, o cümlədən meşələrin genişmiqyaslı qırılması, ekoloji cəhətdən səmərəsiz şəkildə ağacların kəsilməsi, mədəncilik və su-elektrik stansiyalarının tikintisi daxildir".

40 min hektar meşə sahəsi tamamilə məhv edilib

Elm və Təhsil Nazirliyinin Akademik Həsən Əliyev adına Coğrafiya İnstitutunun şöbə müdiri, coğ-

rafiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Məmməd İsmayilov bir müddət öncə sözügedən mövzu ilə bağlı qəzetimizə bildirmişdi ki, işğal dövründə "Söyüdlü" yatağının qeyri-qanuni istismarı nəticəsində subalp çəmənliklərindən ibarət zəngin bioloji müxtəlifliyə malik 800 hektardan çox dağ-çəmən ekosistemləri tamamilə məhv edilib.

İşğal zamanı ermənilər 40 min hektar meşə sahəsini tamamilə məhv ediblər. Regionun Şelli, Seydi, Sarıçalı və Əliagaş kəndlərində yaş 150-250 il olan 8 şorq çinarının və dövlət qeydiyyatına alınmış yaş 400 ildən çox olan 71 tə-

biət abidəsinin məhv edildiyi və ya yandırıldığı müəyyən edilib. Zəngilan rayonunun qiymətli təbii çinar meşələri tamamilə qırılaraq dağıdılıb, ağacların köklərini məhv etmək üçün partlayışlar törədilib. Kəlbəcər rayonunda 986 hektar ərazidə "Qırmızı kitab"a daxil edilmiş Azərbaycanın çox qiymətli və endemik bitkisinin ibarət unikal meşə ayıfındığı ekosistemi də işğal dövründə ekoloji terrora məruz qalıb.

İşğal zamanı həyata keçirilən yağımlar müxtəlif fauna növlərində yaş 150-250 il olan 8 şorq çinarının və dövlət qeydiyyatına alınmış yaş 400 ildən çox olan 71 tə-

masi bir sıra quş və heyvan növlərinin ekosisteminin dağılmasına və onların sayının azalmasına səbəb olub.

Eyni zamanda Qarabağın və Şərqi Zəngazurun şirin su ehtiyatlarının Ermənistanın çirkləndirilməsi buradakı canlı ekosistemlərə ciddi ziyan vurur. Araz çayı və onun sol qolları Ermənistanın 16-dan çox yaşayış yerinin çirkləndirilməsi ilə mütəmadi olaraq çirkləndirilir. Oxçuçay Ermənistanın Mehri, Qacaran, Qafan və digər dağ-mədən sonayesinin turş suları, ağır metalları və sair ilə

çirkləndirilib. Bu çaylarda ekoloji vəziyyətin pisləşməsi şirin su orqanizmlərinin müəyyən dərəcədə məhvəyə səbəb olur.

İşğal dövründə ermənilər Xonaşen, Qarqarçay, Xaçınçay, İncəsuçay, Coğazçay, Oxçuçay, Tərtərçay çaylarına müxtəlif məişət tullantıları, zavod və mədənlərin çirklənmiş sularını axıtıblar. Bərgüşad və Həkəri çaylarının zəngin və qiymətli balıq sortları erməni qəsbkarları tərəfindən elektrik cərəyanları və partlayıcı maddələrlə birlikdə məhv edilib.

Bu sadəliklər Ermənistan tərəfindən törədilən ekoloji cinayətlərin hələ hamısı deyil.

Törətdikləri ekocinayətlərə görə cavab verəcəklər

XIN-in yuxarıda sözügedən məlumatında da göstərilir ki, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ətraf Mühit Programı (UNEP) yaş 2000-dən çox olan qədim ağacların olduğu Azərbaycanda minlərlə hektar xüsusi mühafizə olunan və qiymətli meşənin zərər gördüyünü bildirir. Bu qoruqlardan beşizli Bəsitçay vadisindəki şorq çinarı meşəsi kimi nadir və kövrək ekosistemləri qorumaq üçün yaradılmışdır. UNEP hesabatında Oxçuçay çayında yüzlərlə balığın ölü tapıldığını əlavə edərək əvvəllər işğal olunmuş ərazilərdə mədənciliyin

"suyun, torpağın və biomüxtəlifliyin kimyəvi çirklənməsi" nə səbəb olduğunu sənədləşdirib. İşğal zamanı Ermənistan tərəfindən törədilən hərəkətlər hələ də bir neçə qorunan balıq və amfibiya növünü təhdid edir. "Azərbaycan ədalətin təmini istiqamətində fəaliyyətini davam etdirəcək və Ermənistanın qanunsuz işğalı zamanı ətraf mühitini, heyvan növlərini və yaşayış yerlərinin məhv edilməsi və qorunmaması ilə bağlı bu ölkəni beynəlxalq məsuliyyətə cəlb edəcək".

Göründüyü kimi, işğal zamanı xalqımıza qarşı kütləvi qətlərə, soyqırımlarına əl atan, üç onillik ərzində Qarabağ və Şərqi Zəngazurda talan həyata keçirən, infrastrukturunu, tarixi, dini, mədəni abidələri dağıdan erməni vandalları təbiətimizə də qənim kəsilmişdilər. Ancaq işğaldan azad ediləndən dərhal sonra təbiəti də sürətlə dirçəldilməyə başlanılan bu yerlərdə vaxtilə törədilən ekocinayətlərə görə Ermənistan beynəlxalq müstəvidə cavab verməyə məcbur ediləcək.

Necə ki 2021-ci ilin avqustunda Kəlbəcər və Laçına səfəri zamanı Prezident İlham Əliyev qətiyyətli bildiriş: "Təbii sərvətlər talan edilib, istismar edilib, çaylarımız zərərələnib, meşələrimiz qırılıb, evlərimiz dağıdılıb, məscidlərimiz sökülüb. Bunu kim edib? Ermənilər! Cavab verməlidirlər və verəcəklər".

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Avropa Parlamentinin təmsil etdiyi regionun problemlərini həll etməyə əvvəlcədən başqa ölkələrin daxili işlərinə qarışmağa çalışması məlumdur. Müxtəlif siyasi mərkəzlərin təsir dairəsində olan bu qurum onlar üçün siyasi alət rolunu oynayır. Əlbəttə ki, AP-nin hansısa dövlətin daxili işlərinə qarışmağa siyasi və mənəvi haqqı çatmır və bu mənada onun qəbul etdiyi qətnamələr adı kağız parçalarından başqa bir şey deyil.

Azərbaycanın zəfərləri Avropanın ermənipərəst dairələrinin yuxusunu arşə çəkib

Qonşu ölkədəki seçkilər həm də Qərb siyasi mərkəzlərinin riyakarlığı nüvbəti dəfə nümayiş etdirdi. Çünki onların xalqın iradəsinə qarşı çıxması, sübut olmadan seçkinin nəticələrinə şübhə ilə yanaşmaları, ona kölgə salmaq cəhdləri riyakarlıqdan başqa bir şey deyil. Qərbin Gürcüstanda seçkilərə planları iflasa uğradığı üçün Avropa İttifaqı Gürcüstanın üzvlük

Xatırladaq ki, AP-nin Azərbaycanla bağlı hər bir qətnaməsi bu qurumun riyakar fəaliyyətini ortaya qoyub. Heç bir əsası olmayan, yalan və saxta iddialara söykənən bu qətnamələrin qəbulu ilə AP hər dəfə təsdiq edib ki, erməni təəssübkeşi olan siyasi mərkəzlər üçün alət rolunu oynayır. Azərbaycanın öz torpaqlarını işğaldan azad etməsindən sonra erməni yalanlarının müdafiəsinə qalxması isə AP-nin iyrənc simasını ortaya qoyur. Bu sərəda Avropa Parlamentinin ötən il oktyabrın 24-də qəbul etdiyi "Azərbaycanda vəziyyət, insan hüquqlarının və beynəlxalq hüququn pozulması və Ermənistanla münasibətlər" adlı qətnaməsi özüni Avropa parlamentarizminin siması kimi təqdim edən bu təsisatın riyakarlığını və ikiüzlülüynü nüvbəti dəfə nümayiş etdirdi. Bir daha göründü ki, Azərbaycanın torpaqlarını işğaldan azad etməsi, erməni separatçılığına son qoyması və Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda bərpə və quruculuq işləri Avropanın ermənipərəst dairələrinin yuxusunu arşə çəkib.

Qərb köhnə taktikasını işə salıb

Avropa İttifaqı indi də Gürcüstanın daxili məsələlərinə müdaxilə edir

"2024-cü ildə Gürcüstanda "xarici agentlərə qarşı" qəbul edilən qanun bu ölkənin Avropa İttifaqı və ABŞ ilə münasibətlərinin kəskinləşməsinə səbəb olub. Belə ki, AI ölkələrinin fikrinə, sözügedən qanun ölkədə demokratik dəyərlərə və insan hüquqlarının qorunmasına ziddir".

tindən demokratik islahatların keçirilməsini tələb edir və son illərdə AI sözügedən ritorikası sərtləşdirib. Bunun səbəbi olaraq Gürcüstanda "demokratikləşmə prosesində geriləmələr", əsasən də "media və müstəqil qurumlarla təzyiqlər" göstərilir. İkinci amil olaraq Gürcüstanla Rusiya arasındakı münasibətlər göstərmək olar. Belə ki, Gürcüstan Qərb ölkələri və Rusiya ilə münasibətlərdə balans qurmağa çalışır və bu da ABŞ və AI ölkələrinin narazılığına səbəb olur.

Bu riyakar qurum indi də Gürcüstanı hədəfə alıb

Son vaxtlarda isə bu riyakarlıq yuvası Gürcüstanı hədəf götürüb. Azərbaycana qarşı qəbul olunan

Sonuncu qətnamədə isə Gürcüstanın eks-prezidenti Salome Zurbəşvili "qanuni prezident" kimi tanıdır. Həmçinin AP hakim "Gürcü Arzusu" Partiyasının liderlərinə, yüksək vəzifəli dövlət məmurlarına, hakimlərə və Gürcüstan hakimiyyəti ilə əlaqəli media sahiblərinə qarşı sanksiyalar tətbiq etməyə çağırır.

Məkr yuvasına çevrilən Avropa Parlamenti

məkrli sənədlər indi də Gürcüstanı hədəfə alıb. Son olaraq AP fevralın 13-də "Gürcüstanda siyasi vəziyyətin daha da pisləşməsi haqqında" anti-Gürcüstan qətnaməsi qəbul edib. Bundan əvvəl isə AP Gürcüstanda keçirilən parlament seçkilərinin nəticələrinə kölgə salmağa hədəfləyən, həmçinin Gürcüstan parlamentinin qəbul etdiyi "Xarici təsirlər haqqında" və "Ailə dəyərlərinin və yetkinlik yaşına çatmayanların müdafiəsi haqqında" qətnamələrə qarşı qətnamələr qəbul edərək bu dövlətin daxili işlərinə burnunu soxmağa başlayıb.

Xatırladaq ki, Gürcüstanda ötən oktyabrın 26-da keçirilən parlament seçkiləri Qərbin bu ölkə, notico etibarlı isə Cənubi Qafqaz regionu ilə bağlı avantürasını iflasa uğradı. "Gürcü Arzusu - Demokratik Gürcüstan" Partiyasının seçicilərinin etimadını qazanması həm də Gürcüstan əhəlisinin ölkədə söz sahibi olmaq iradəsinə nümayiş etdirdi, onu öz müstəqil yolundan döndərmək istəyənlərə qarşı qətnamələr qəbul edərək bu dövlətin daxili işlərinə burnunu soxmağa başlayıb.

prosesini faktiki olaraq dayandırdı. Hələ AI Gürcüstanı yüksək səviyyəli səfərlər etməyə və Gürcüstan hökumətinin nümayəndələri ilə Brüsseldə yüksək səviyyəli görüşlər keçirməyə barədə qərar qəbul edib.

Bütün bunların davamı kimi AP tərəfindən vaxtaşırı Gürcüstanı hədəfə alan sənədlər qəbul edilir. Bu qurumun Azərbaycana qarşı riyakarlıqları indi eynisi ilə Gürcüstanı yönəlib. Parlament seçkiləri zamanı Gürcüstanda hakimiyyət dəyişikliyinə nail ola bilməyən Qərb indi bu cür sənədlər qəbul etməklə Tbilisiyə təzyiq etməyə çalışır.

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

"Son aylarda Ermənistanın müdafiə sahəsindəki fəaliyyəti və hakimiyyətinin region ölkələrini də yaxından maraqlandıran və onların etirazına səbəb olan bəzi qərarları diqqət çəkir. Bu ölkənin Azərbaycana qarşı dövlət sərhədinin bəzi hissələrində dayaq məntəqələrini və yeraltı bunkerləri qazması, hərbi büdcəsinin artırılması və Avropa İttifaqının müşahidə missiyasının müddətinin uzadılması gözdən yayınmayan məqamlardır".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin aparıcı məsləhətçisi Fuad Abdullayev deyib. O bildirib ki, bu proseslər çərçivəsində Ermənistanın Azərbaycana müharibəyə hazırlaşmağa ittiham etməsi isə ayrı bir riyakarlıqdır. Baş verən hadisələr və səsləndirilən ritorikaya Ermənistanın 30 il ərzində Azərbaycana və xalqımıza qarşı işğal siyasəti nəzəri nöqətdəndən yanaşmaq və bunu kompleks şəkildə qiymətləndirmək lazımdır. Belə ki, müdafiə və təhlükəsizlik sahəsində ayrılan maliyyə vəsaitlərinin hər il artırmaq və paralel olaraq müasir silah növləri almaq, sərhəd boyu yeni sonqorlar hazırlamaq, eləcə də Azərbaycanı müharibəyə hazırlaşmağa ittiham edərək, beynəlxalq ictimaiyyətin dəstəyini almağa çalışmaq vahid bir planın ayrı-ayrı hissələridir. "Xüsusilə bir amil vurğulamaqda fayda var. O da müdafiə sahəsində görülən bütün tədbirlərin rəsmi İrəvan tərəfindən "müdafiə" tədbiri kimi təqdim olunmasıdır. Ermənistan hökuməti bu addımlarını guya Azərbaycandan "təcavüzkar" siyasətinə qarşı bir tədbir kimi əsaslandırır. Bununla belə, 30 illik tarixi, eləcə də Ermənistanın keçmiş prezidenti Levon Ter-Petrosyanın yaxın zamanlarda ortaya çıxan etirazlarını nəzərə alaraq bu fəaliyyətlərin Cənubi Qafqazda sülh və sabitlik üçün yeni təxribat yaratdığı da söyləmək mümkündür", - deyərək əlavə edib.

Fuad Abdullayev deyir ki, ümumiyyətlə, sərhəddə aparılan mühəndis işləri və istehkamın qurulması Ermənistanın uzunmüddətli hərbi strategiyasının bir hissəsidir. Bu, bir tərəfdən müdafiə tədbiri kimi qəbul

Riyakarlığın erməni nümunəsi

Özü hərbi istehkam qurur, Azərbaycanı isə müharibəyə hazırlaşmağa ittiham edir

edilsə də, digər tərəfdən Azərbaycanla mümkün hərbi eskalasiyanın qarşısını almaq barədə mesaj verə bilər. Ermənistan bu cür addımlarla həm də beynəlxalq ictimaiyyəti Azərbaycanın guya hücumu hazırlaşdığına inandırmağa çalışır. O ki qaldı Ermənistanın hərbi büdcəsinin artırılmasına, 2025-ci ildə bu məbləğ təqribən 1,7 milyard ABŞ dolları təşkil edib. Ermənistan hökuməti 2021-ci ildə müqayisədə hərbi büdcəsinin əhəmiyyətli dərəcədə artıraraq, 2021-ci ildə təqribən 645 milyon ABŞ dolları olub. Bu da 3 qat artım deməkdir. Ermənistanın hakimiyyət nümayəndələri tərəfindən bu proses ölkənin müdafiə imkanlarını gücləndirmək və silahlı qüvvələrini modernləşdirmək məqsədilə atılmış addım kimi təqdim edilir. Ermənistan rəsmiləri 2020-ci ildəki İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra hərbi potensialın bərpasını zərurətini vurğulayırlar. Lakin Ermənistan hakimiyyət nümayəndələri tərəfindən səsləndirilən ritorika ilə realıq tam fərqlidir. Belə ki, hərbi büdcənin artması fonunda Ermənistanın beynəlxalq silah tedarikçiləri ilə intensiv əlaqələr qurması diqqət çəkir. Fransa və Hindistan kimi ölkələrlə imzalanan müqavilələr Ermənistanın müdafiədən çox hücum strategiyasına üstünlük verdiyini göstərir. Məsələn, Ermənistanın müdafiə naziri Suren Papikyanın rəhbər

lik etdiyi nümayəndə heyəti bu ilin fevral ayında Hindistana işğızər səfər edib. Səfər çərçivəsində o, Hindistan Hərbi Hava Qüvvələri bazasında "Aero India" sergisində iştirak edərək bəzi hərbi texnika ilə maraqlanıb. Ən diqqətçəkən məqam odur ki, sərğidə erməni nazir məhz zərbə və digər növ PUA-lara daha çox diqqət ayırıb. Digər tərəfdən, Ermənistanın Hindistandan kvazi ballistik raketlərinin alınması məsələsi də gündəmədir. Hələ Fransadan alınan müasir artilleriya qurğuları və mətbuata məlum olmayan digər ölkələrdən alınan bir çox silah və hərbi texnika da var. Buradan bir nəticəyə gəlmək olar ki, Ermənistan, əslində, "müdafiə" olunmaq üçün deyil, daha çox hücum etməyə hazırlaşır.

F. Abdullayev vurğulayıb ki, Ermənistanın hərbi büdcəsinin artımının başqa bir aspekti isə öz ordusunun modernləşdirilməsi, tərkibində hücum təyinatlı yeni qoşunların yaradılması və bəzilərinin say tərkibinin artırılması, həmçinin həmin bölmələrin yeni texnologiyalarla təchiz edilməsi üçün xarici maliyyə dəstəyi axtarılmasıdır: "Xüsusilə də Fransa və Hindistan kimi dövlətlərin Ermənistanın hərbi gücünü artırmağa maraqlı olması, bunu əməli şəkildə dəstəkləməsi bu ölkənin daha aqressiv siyasət yürüdə biləcəyi ehtimalını gücləndirir. Belə faktların mövcudluğu, Ermənistanın işğalçı və təcavüzkar dövlət olması, eləcə də Konstitusiyaya və qanunvericilik sənədlərində Azərbaycanla qarşı ərazi iddialarının hələ də qalması onu deməyə əsas verir ki, ölkəmizin Ermənistanın militarizasiyasına qarşı çıxması və bunun möhdüdləndirilməsi ilə bağlı tələbləri tamamilə haqlıdır. Qeyd edək ki, bu tip ölkələrin hərbi quruculuğu və planlarına müəyyən məhdudiyyətlərin tətbiq olunması beynəlxalq təcürübədə var. Bu məsələdə beynəlxalq ictimaiyyət sadəcə olaraq tədbir görmək istəmir".

Siyasi təhlili bildirib ki, Cənubi Qafqaz regionunu narahat edən digər vacib məsələ isə Azərbaycanla Ermənistan şərhi dövlət sərhədində Avropa İttifaqı müşahidə missiyasının müddətinin uzadılmasıdır. AI müşahidə missiyasının müddətinin 2027-ci ilə qədər uzadılması regionda sülhə xidmət etmir. Azərbaycan da dövlətlər bu barədə öz mövqeyini bəyan edib, regionda üçüncü ölkələrin mövcudluğunu qəbul etmədiyini və bunun ölkəmizin maraqlarına uyğun olmadığını bildirib.

AI missiyasının məqsədi

2025-ci ilin yanvar ayında AI Şurası missiyanın mandatını daha iki il müddətinə uzadaraq, fəaliyyətini 19 fevral 2027-ci ilədək davam etdirməyi qərara alıb. Bu müddət üçün missiyaya 44 milyon avrodan çox büdcə ayrılib. Rəsmi olaraq bu missiyanın məqsədi regionda sabitliyi təmin etmək və "sərhəd insidentlərinin qarşısını almaq" olsa da, realıq tam fərqlidir. Belə ki, missiya öz fəaliyyətinə aid olmayan işlərin icrası ilə məşğuldur. Azərbaycan öləyhinə iş aparır və paralel olaraq köşfiyyət məlumatları toplayır. Digər tərəfdən missiya Ermənistanın maraqlarına xidmət edir. Ümumiyyətlə, bu missiyanın AI-yə nə qədər aid olduğu da şübhə altındadır. Belə ki, missiyanın tərkibinə Kanadadan daxil olması, onun fəaliyyətini tamamilə sul altına qoyur və onu hərbişəkilmiş struktura çevirir. Missiyanın heyətində daxil olan Kanada, Fransa və digər Qərb dövlətləri Azərbaycanı haqlı işində əsassız ittiham edir və bu istiqamətdə məqsədyönlü təbliğat aparırlar. Hətta onlardan bəziləri Ermənistanı silahlandırmaqla məşğuldur. Bu isə missiyanın neytral olmadığını və orada olan bəzi dövlətlərin, əslində, daha çox Ermənistanın xeyrinə fəaliyyət göstərdiklərini əyani şəkildə ortaya qoyur.

Azərbaycanın bu missiyanın neytral

olmadığını dövlətlər rəsmi şəkildə bəyan etməsini xatırladan ekspert bildirib ki, Prezident İlham Əliyev bu barədə deyib ki, bizimlə heç bir razılıq olmadan onlar növbəti missiyanın müddətini uzatdılar, sayını artırırlar, həm də Avropa İttifaqının üzvü olmayan ölkəni dəvət edərək mahiyyətə əsaslanaraq qırırlar.

F. Abdullayevin fikrinə, missiyanın uzadılması Ermənistanın Qərblə əlaqələrini daha da gücləndirmək cəhdi kimi qiymətləndirilə bilər: "AI-nin bu qərarı isə Ermənistanı qorumaq məqsədi daşıyan siyasi bir jest kimi də başa düşülə bilər. Düşünürəm ki, Ermənistan hakimiyyəti silahlı birleşmələrinin Azərbaycanla şərhi dövlət sərhədində istehkam və digər fortifikasiya qurğularını rahat şəkildə inşa etmək üçün AI müşahidə missiyasından bir vasitə kimi istifadə edir. Çox güman ki, bu proses başa çatdıqdan və Ermənistan tam olaraq müharibəyə hazır olduqdan sonra AI müşahidə missiyası Ermənistanı tərk edəcəkdir. Son aylarda Ermənistan rəsmiləri və mediada Azərbaycanın guya yeni müharibəyə hazırlaşdığına dair iddialar da səsləndirilib. Lakin bu ittihamların əsas məqsədi Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə "təcavüzkar" kimi təqdim edilməsi və Ermənistanın müdafiə mövqeyində olduğu barədə rəy yarat

maqdır. Bu strategiyadan xüsusilə Qərb dövlətlərinin və beynəlxalq təşkilatların diqqətini çəkmək, Azərbaycanı qarşı təzyiqlərin artırılması üçün istifadə edilir. Realıq isə ondan ibarətdir ki, Azərbaycan postmünaqişə dövründə sərhədlinin təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə hərbi gücünü modernləşdirir. Azərbaycanın həyata keçirdiyi hərbi təlim və məşqlər ölkənin milli təhlükəsizlik maraqlarını çərçivəsində Ermənistanın iddia etdiyi kimi, yeni müharibəyə hazırlaşmaq məqsədi daşıyır.

Ekspert vurğulayıb ki, Ermənistanın bu addımları regionda davamlı sülhün təmin edilməsinə töhfə vermir, əksinə, yeni geosiyasi qarşıdurmalara zəmin yaradır. Azərbaycanın öz təhlükəsizliyini təmin etmək üçün gördüyü tədbirlər isə Ermənistanın iddialarından fərqli olaraq müdafiə xarakterlidir. Regionda sabitliyin təmin olunması üçün əsas yol Ermənistanın səmimi sülh danışıqlarına qayıtması və təxribətçi addımlardan çəkinməsidir. Əks təqdirdə, Ermənistanın təxribətçi siyasəti növbəti ölkənin özüni, həm də bütövlükdə Cənubi Qafqazı yeni münaqişə riski ilə üz-üzə qoya bilər.

Ə. QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

Şahmat üzrə qaliblər məlum oldu

Rauf Məmmədov sayca 6-cı dəfə Azərbaycan çempionu oldu

Şahmat üzrə Azərbaycan çempionatına yekun vurulub. Yarışın son günündə həlledici qarşılaşmaların tay-breki görüşləri baş tutub. İlk iki partiya qalibi müəyyənləşdirə bilməyən cütlər yenidən lövhə arxasına keçiblər.

Kişilərin mübarizəsində iki dəfə heçə edən Rauf Məmmədovla Şəhriyar Məmmədov Azərbaycan çempionu titulu üçün növbəti dəfə üz-üzə gəliblər. Tay-brekdə rəqibindən üstün olan Məmmədov qələbə qazanaraq birinci yeri tutub. Bu, onun 6-cı Azərbaycan çempionluğu olub.

Qadınların yarışında isə hərəyə bir qələbə qazanan Günay Məmmədova ilə Gövhər Beydullayeva qalib adı uğrunda mübarizə aparıblar. Daha inamlı çıxış edən Məmmədova çempion tituluна yiyələnib. Bürünc uğrunda görüşdə isə Gülnar Məmmədova Ülvyyə Fətəliyevanı məğlub edərək, mükafatçılar arasında yer alıb.

Şahmat üzrə Azərbaycan çempionatının qalibi olan Rauf Məmmədov deyib ki, çempionluğu atasına həsr edir: "Şokdayam, çünki tarixi Azərbaycan çempionatında qələbə qazanmaq çətin idi. Mənim üçün inanılmaz nəticədir. Çempionluğu öten il rəhmətə gedən atama həsr edirəm."

Onun dünyadan köçməsinin bir ili tamam oldu. Həmişə Azərbaycan çempionatında iştirak etməyimi istəyirdi".

Qrossmeyster yarımfinalda Teymur Rəcəbov, finalda isə Şəhriyar Məmmədovla duelləri dəyərləndirib: "Bu cür şahmatçılara məğlub etmək, əlbəttə, çox çətinidir. Bir az da bəxt lazımdır. Şükür Allaha ki, bəxtim gətirdi. Həm Teymur, həm də Şəhriyarla oyun çətin keçdi".

Şahmatçı qarşısındakı planlar barədə sualı da cavablandıraraq: "Hələlik dincəlmək istəyirəm. Çünki çox çətin yarış oldu. Daha sonra bu barədə düşünəcəyəm".

"Azərbaycan"

Makronun yaxınları korrupsiya girdabındadırlar

Bu, Fransanın ən uğursuz prezidentinin yarıtılmaz siyasətinin yaratdığı reallıqdır

Yarıtılmaz daxili və xarici siyasəti, qalmaqalları, bütövlükdə əməlləri ilə bir ölkəyə rəhbərlik etməyə layiq olmadığını təsdiqləyən prezident Emmanuel Makron Fransa tarixinə pis dövlet başçısı kimi düşəcək.

Onun rəhbərlik dövrünü təhlil etdikdə, bacarıqsızlıqdan əlavə, ümumiyyətlə, bir siyasətçi və dövlət başçısı kimi yarıtılmazlıq üzə çıxır. Əvvəla, hakimiyyətdə olduğu müddətdə ölkə bir neçə irimiqyaslı böhran yaşayıb. "Sarı jiletli"ni üsyanı, pandemiya nümayişləri, təqaüdcüləri küçələrə çıxaran "pensiya islahatları", Afrikadan qovulmaq və nəhayət, indiki vaxtda fermerlərin kütləvi "peyin aksiyaları" və hökumət böhranı onun yarıtılmaz siyasətinin göstəricisidir.

Yeni Emmanuel Makronun hakimiyyətə gəlişindən sonra, Fransa, demək olar ki, tarixinin ən uğursuz və bəzi hallarda isə rüsvayçı məğlubiyətlərlə müşahidə olunan dövrü-

nü yaşayır. Rəsmi Paris Fransa üçün istər önəvi, istərsə də önəvi sayılmayan bölgələrdə də mövqeyini iflasa uğradıb.

Bu günlərdə isə Markonun adı yenə qalmaqallı korrupsiyada hallanıb. Düzdür bu, birinci hal deyil. Amma faktlar bir daha Fransa prezidentinin bu çirkinliklərlə bulaşdığını yenə də təsdiq edir. Belə ki, beynəlxalq araşdırma məqalələri ilə tanınan "Observer Online"-nin növbəti "Makronun adamlarının qalmaqallı korrupsiyasına dair sənədlər yayılib" başlıqlı yazısında sanksiya

altında olan milyarderlərin əmlaklarının həbsdən çıxarılması müqabilində Fransa prezidentinin Mühafizə Xidmətinin rəisi A.Benallanın və Fransanın məşhur "Saur" şirkətinin vitse-prezidenti A.Derrazın hesablarına külli miqdarda rüşvət vəsaitlərinin köçürüldüyünü təsdiq edən sənədlərdən nümunələr yayımlanıb.

Emmanuel Makronun adının cinayət əməllərində hallanması ilk dəfə deyil. Onun hələ seçki kampaniyalarının mümkün qeyri-qanuni maliyyələşdirilməsi ilə bağlı qalmaqalları Fransa mətbuatında tez-tez dərc edilir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, "Azərbaycan"

Nigeriyanın cənubunda Lassa qızdırması 13 nəfərin ölümünə səbəb olub

"Nigeriyanın cənubundakı Edo əyalətində azı 13 nəfər Lassa qızdırması səbəbindən ölüb".

AZƏRTAC SİNXUA agentliyinə istinadla xəbər verir ki, ştat hökuməti bu infeksiyaya ötən il dekabrın 30-dan etibarən 83 yoluxma hadisənin qeydə alındığını təsdiqləyib. Bildirilib ki, yüksək ölüm nisbatının

əsas səbəbi insanların xəstəxanaya girməsinə və gecikmiş halda müalicə etməsidir. Qeyd edilib ki, oğur qızdırma 72 saatdan çox davam edərsə, mütəlx tibbi yardım müəssisələrinə yaxınlaşmaq lazımdır.

Xatırladaq ki, Nigeriya Xəstəliklərə Nəzarət Mərkəzinin məlumatına görə, 2024-cü ildə Nigeriyada Lassa qızdırmasından 214 nəfər ölüb.

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı: www.azerbaijan-news.az

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə 2025-ci il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuatyayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat
6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat
3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat
1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

abunəçilərinin nəzərinə!

19 mart 2025-ci il tarixindən etibarən aşağıdakı cədvəldə göstərilən ölkələrdə fakturalı və fakturasız (Sim-Sim) xətt sistemlərinə aid nömrələrdə rominq xidmətindən istifadəyə görə rominq sazişi mövcud olan operatorlar üzrə vahid xidmət haqları tətbiq ediləcək:

Ölkə	Mobil internet xidmətinin hər 1 MB görə xidmət haqqı (AZN, ƏDV daxil)
Bəhreyn, Banqladeş,	
Qvatemala,	0,99
Maldiv adaları, Vyetnam	

Qeyd: Abunəçilər Rominq xidməti, tarifləri, həmçinin Rominqdə İnternet Paketlərinin sifariş və istifadə şərtləri, o cümlədən "Azercell Telekom" MMC tərəfindən təqdim edilən xidmətlər, tariflər və keçirilən kampaniyalar barədə ətraflı məlumatları rəsmi internet sahifimizdən (www.azercell.com), həmçinin Müştəri Xidmətlərinə (MX ofisləri, həftənin 7 günü 24 saat ərzində fəaliyyət göstərən Telefon Mərkəzi) müraciət etməklə əldə etmək imkanına malikdirlər.

Hava yağıntılı olacaq

Azərbaycanda bu günə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişən buludlu olacağı, aralıq tutulacağı gözlənilir. Səhər bəzi yerlərdə havanın çiskinli olacağı, axşama doğru isə aralıq yağış yağacağı ehtimalı var. Şimal-qərb küləyi əsəcək.

Havanın temperaturunun gecə 2-4°, gündüz 5-7° isti olacağı ehtimal edilir. Atmosfer təzyiqi normadan yüksək -

766 millimetr civə sütunu, nisbi rütubət 70-80 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında havanın əsasən yağmursuz keçəcəyi, lakin bəzi şərq rayonlarında aralıq yağıntılı olacağı, dağlıq ərazilərdə qar yağacağı proqnozlaşdırılır. Bəzi yerlərdə aralıq duman olacaq. Mülayim qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 1-5°, gündüz 7-12° isti, dağlarda gecə 3-8° şaxta, gündüz 3° şaxtadan 2°-dək isti olacaq.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti Aparatının əməkdaşları iş yoldaşları Elnarə Əhmədovaya anası **QƏMƏR XANIMIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan SSR Prokuroru, prokurorluğun veteranı **İLYAS İSMAYİLOVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Namiq Süleymanov, Eldar Əliyev, Güllü Eminəliyev, Rəfiq Hüseynov, Məcid Miriyev və Mədail Fərzəliyev Bakı şəhəri Binəqədi Rayon Məhkəməsinin hakimi Samir Nəsimov atası **NADİR RƏHİM OĞLU NƏSİBOVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsinin Əmək və ekologiya hüququ kafedrasının əməkdaşları - Aliş Qasımova, Məyis Əliyev, Zahid Cəfərov, Əbülfəz Hüseynov, Lalə Ələsgərova, Onur Məmmədov, Mahir Əliyev, Ülker Əkbəli, Fəridə Əliyeva, Fəridə Aslanova, Nərim Həsəni, Vasiq Hüseynli, Anar Əsədov, Fərman Həmidli, Kamran Ağaməmmədov, Leyla Kərimova və Səma Həsənova kafedranın müəllimi Emin Nağızadəyə dayısı **SABİR HEYDƏROVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Memarlar İttifaqı İdarə Heyətinin sədri Elbəy Qasımlı ailəsi ilə birlikdə Fatma Abdullazadəyə qızı **MƏRYƏM XANIMIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
Məsəl kitab	434-63-30, 539-72-39	Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 434-55-58
Məsəl kitab müavinləri	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-44-91,	Kompiüter mərkəzi - 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Mühəssisat şöbəsi - 539-59-33
	- 538-42-32, 538-35-55,	

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə
az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj **3496**
Sifariş **366**

Qiyməti 60 qəpik